

INSTITUT = ESCOLA

Revista de l'Institut-Escola de la Generalitat. — Palau del Governador. — Parc de la Ciutadella.

5

BUTLLETÍ MENSUAL
Any I. — Número corresponent a l'estiu. — Barcelona, 1932. / / /

INTERCANVI

Tot just iniciada la seva existència, l'Institut-Escola de la Generalitat de Catalunya ha pogut portar a terme una de les tasques que interessaven més vivament el seu esperit: l'intercanvi amb els estudiants estrangers pertanyents a l'estament liceístic.

Aquest intercanvi ha començat amb estudiants d'una ciutat alemanya; segurament de la ciutat alemanya que té una tradició més remarcable en aquest aspecte: Hamburg. La municipalitat d'Hamburg, doncs, ha tramès a la municipalitat de Barcelona una vintena de nois i noies, especialitzats en estudis hispànics, sota la direcció del professor Kaerner i de la professora Tittelbach.

La Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i la Universitat han contribuït ben eficaçment per a donar als nostres hostes l'allotjament i la cura material necessària. L'Institut-Escola ha vetllat per la tasca d'informació espiritual, a càrrec del seu professorat, que ha cercat de donar, junt a una doctrina general hispànica, una detallada visió de les coses nostres. Visió mental i material. Les lliçons han anat sempre enllaçades a les visites. Una sèrie d'excursions a llocs propers han completat el panorama als ulls dels nostres visitants.

Caldrà continuar aquesta noble tradició de convivència que ara comença. L'Institut-Escola projecta per a l'estiu que ve un desplaçament d'elements seus cap Alemanya. Desplaçament amb el qual es completarà aquesta primera nota d'intercanvi escolar, i es prepararan esperits no reclosos; ans bé oberts i lliures a tots els vents.

82

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
BIBLIOTECA DE CATALUNYA

El canemàs

Gairebé quotidianament ens arriben lletres dels nostres alumnes, allunyats per les vacances. Si ens manqués un impuls per a l'optimisme el trobaríem en aquestes belles missives, tan espontànies i sinceres. Ens conten el que els diverteix, el que els fa observar, el que juguen, el que treballen, el que mengen. Ens pregunten respecte al que els volta, i al que pensen. És una correspondència decididament encoratjadora: Ja tenim en cada un dels nostres alumnes un amic, un germà, un fill.

Com queda d'ennoblida i elevada la nostra tasca! Aquella terrible pregunta que ha de fer-se tot professor d'una matèria determinada: —I bé! El meu esforç, la meva abnegació, els coneixements que amb tot el meu fervor tracto d'inculcar en el cervell d'aquest escolar, ¿hauran servit en bé o en mal? Aquesta terrible qüestió que s'ha de proposar contínuament qui desconeix el fons de l'ànima del seu deixeble, avui ha perdut per a nosaltres tota la seva malignitat i vi-

rulència i podem contestar-nos-la joiosament. Treballem damunt esperits que avancen pel camí del millorament, i en aquesta seguretat trobem un bon impulsor per a la nostra embranzida.

El coneixement, en si mateix, ni és un bé ni és un mal: tot depèn del subjecte que el posseeixi. Inculcar coneixements a l'atzar, i toqui a qui toqui, ¿no ha de fer tremolar el mestre?

I ací ens trobem una vegada més, i per diferent camí, amb la conveniència de situar en un segon terme les qüestions informatives, per a fixar en un primer pla la greu i transcendent i definitiva qüestió de la formació de l'escolar.

És comparable l'escolar al canemàs damunt del qual la brodatora punteja: l'esforç i l'atenció i la cura que posi en el treball serà tasca perduda si el canemàs és desformat i tarat i no l'ha preparat per endavant tot muntant-lo i corregint-lo.

JOSEP ESTALELLA

Director de l'Institut-Escola

DIRECTRIUS

L'admissió d'un noi als estudis de Batxillerat a l'Institut-Escola no pot assolir mai la transcendència d'un acte definitiu, puix que és fonamental el caràcter dinàmic, essencialment inevitable, que té sempre la situació d'un alumne en un grau determinat.

Quan les classes d'aquest grau siguin massa fluïdes per a ell, passarà al grau superior, encara que no s'hagi acabat l'any escolar, i viceversa: retrocedirà si les classes són per a ell massa fortes.

Això mateix passa amb el començament del Batxillerat. Si a mig curs cal, l'estudiant retrocedirà a la primera ensenyança. Si convé, passarà a un curs superior dintre de la segona ensenyança.

Admesos aquests principis, ¿per què

revestir de solemnitat o de transcendència un ingrés tan precari?

L'única opinió que cal atendre és la dels mestres de primera ensenyança de l'Institut-Escola i és clar que aquesta denominació abarca a tots els dels grups escolars de Barcelona sotmesos a idèntic règim.

Quant als casos que els mestres presentin com a dificultosos i per als nois procedents d'altres escoles, caldrà sovint reclamar els auxilis de la Secció d'Orientació professional de l'Institut de Psicologia perquè doni el seu parer respecte a les possibilitats o conveniència d'admetre els nois als estudis de segona ensenyança.

I tot això és molt diferent i molt apartat del rutinariisme d'un examen d'ingrés en la forma que s'acostumava.

ORGANITZACIÓ

En arribar l'hora de finalitzar les tasques del curs a l'Institut-Escola, trobarem a faltar la possibilitat de dur els nostres alumnes conjuntament a la muntanya o al mar, a fruir del bon temps d'estiu i a fer salut per arribar ben preparats a l'octubre.

Davant d'aquesta impossibilitat s'ha cercat d'aconseguir de les famílies que no hi havien pensat, que enviessin llurs fills a estiuajar almenys una quinzena, i quan la família s'ha manifestat

absolutament impossibilitada d'intentar-ho, se li ha ofert la cooperació desinteressada i entusiasta d'un bon grup dels nostres professors.

En conèixer aquesta acció de l'Institut-Escola, també de fora ens han vingut valuoses cooperacions. A tots, als de dintre i als de fora, gràcies. El nostre desig més viu és veure si l'any que ve serà possible d'organitzar col·lectivament l'estiuieg dels nostres professors i alumnes.

Observacions d'Història Natural durant les vacances

per Rafael CANDEL VILA

Les vacances han vingut a tallar violentament aquella agradable col·laboració dels deixebles amb el professor. Però la distància que ara ens separa no ha d'ésser barrera impenetrable a la nostra comunicació. El nostre BUTLLETÍ vindrà a visitar-vos cada mes. Vet ací una bona avinentesa perquè jo pugui adreçar-vos una afectuosa salutació, benvolguts deixebles, i donar-vos algunes instruccions per a fer recerques d'Història Natural.

A l'Institut-Escola s'han rebut lletres i targes d'alguns nois, en les quals es demanaven detalls respecte el treball de vacances i sobre quines observacions d'Història Natural podien resultar interessants. Cap ocasió millor que la present per a fer arribar les meves paraules als estimats deixebles.

* * *

El noi és a l'estiueig. Suposem que a la vora de la mar. Cada matí i cada tarda anirà a la platja a prendre el bany. Vet ací una bona ocasió per a fer observacions ben interessants.

A totes les platges se'n troben, de petxines. És convenient fer una col·lecció on figurin els tipus més variats. Al quadern d'estiueig seria avinent fer algun dibuix, acompanyat d'alguna descripció del lloc on foren trobats els exemplars. A més dels molluscs, les onades llencen a la platja uns crancs petits, algues marines de variades tonalitats de color, meduses amb una mena de cabellera llarga... tantes i tantes coses en les quals és possible que no havíeu posat encara la vostra atenció. Amb un rasclet podeu escarbar la sorra. Les troballes que feu us recompensaran del treball i del temps esmerçats en aquestes observacions.

De vegades, als matins assolellats o als crepuscles de la tarda, veureu que uns homes de pell colrada per la mar i de mirada fosca s'a-fanyen a pescar. El pintor Sorolla ha fet magnífiques teles davant d'a-quests homes malencònics i soferts, esclaus de llur treball. Els veureu passar fatigues i lluitar contra la mar. "I encara diuen que el peix és car!" Si per cas teniu ocasió de tractar-los, assolireu el més ferm conven-

ciment que sota aquell visatge feréstec i dintre d'aquell cos herculi i torrat pel sol, hi ha un esperit pur i afectuós, amic dels infants. Podeu atansar-vos-hi sense por. Davant els vostres ulls es desenrotllarà un espectacle ple de suggerències: sortir de l'aigua una xarxa plena de peixos saltants. I no solament vénen peixos; també hi trobareu molluscs, crancs i cigales; de vegades una esponja o un estel de mar. Precisament allò que llencen els pescadors, perquè no té vàlua econòmica, és un tresor per als aficionats a les ciències naturals.

Algun dia, també vosaltres sortireu a pescar. Jo us veig enfilats als rocs de la costa brava, dedicats a la pesca de molluscs i de crancs.

* * *

Estiueig a la muntanya. Silenci patriarcal, solament interromput pel cantar de les cigales i dels grills, el refilar dels ocells i el ritme monòton de les granotes i dels gripaus.

Si hem vist que la mar és tan pròdiga en temes d'observació, no és menys rica la muntanya. Seria interessant que, al retorn de l'estiueig, cada noi pogués portar a l'Institut-Escola una col·lecció de minerals, de roques i de fòssils de la localitat on ha passat els dies de la calor.

Potser també podria dur alguns insectes dels més freqüents, dels que viuen sobre les ginesteres i sobre les plantes de conreu, d'aquells que van saltant sobre les aigües quietes dels estanys i sobre els gorgs dels rius. Adequadament embalats amb serradures de suro es poden portar en un pot de vidre com aquells de la melmelada, o sinó en una capsa metàl·lica qualsevol.

Les papallones necessiten, com ja suposeu, una tècnica especial.

Les plantes mereixen capítol a part. Caldria observar acuradament les que viuen al país. D'aquelles que a Barcelona no són gaire freqüents, convindria fer llur estudi en el quadern de l'estiueig, procurant de fer la interpretació i descripció de la mateixa manera que ho fèiem a la classe. Cal posar a sota de cada dibuix el nom que els pagesos donen a la planta i si li atribueixen alguna virtut medicinal. És una tasca molt interessant, la de recollir i fixar els noms vulgars de les plantes. Hi ha països, com a França, on aquests noms han estat acuradament fixats i conservats. Vet ací una col·laboració d'utilitat que els nostres deixebles poden fer a profit de la cultura nacional.

I res més per avui, després de desitjar-vos a tots un estiueig que sigui ensems profitós al vostre cos i al vostre esperit i us faci forts i desperts per a recomençar les tasques a l'Institut-Escola.

El cinema i l'ensenyament secundari

per Guillem DÍAZ-PLAJA

III

Els problemes que planteja l'establiment d'una censura cinematogràfica s'encapçalen sempre per una consideració prèvia. ¿Cal obrir les portes dels cinemes públics a tots els infants? La pregunta té una transcendència múltiple, per tal com, en primer terme, depèn de la seva resposta una neutralització de tota la tasca pedagògica feta en aquest sentit.

La necessitat d'una censura — posem com a qüestió prèvia — és indiscutible. Donar al públic — sense controlar — una producció que té una valor obsessionant tan viva, seria un error gravíssim. Els governants de tots els països han vist aquesta necessitat i han organitzat, arreu, la censura governativa. Aquesta censura té — en general — dos aspectes: un aspecte policíac, que prohibeix tota exaltació per mitjà del cinema, dels fets o de les teories revolucionàries; un altre, de moral, que pretén eliminar del film aquelles escenes on la passió o el vici passen uns límits certament inconcrets, segons el país, l'època o la moda. Hi hauria molt que parlar sobre aquests dos pols de l'activitat censòria; i molt més, encara, de la forma com aquesta activitat es realitza.

Però ací no ens interessa directament aquest tema, sinó aquest altre: ¿és suficient l'anomenada censura governativa per a fer apte l'espectacle cinematogràfic a l'infant i a l'adolescent?

Ací és on les opinions dels governants no coincideixen. Depenen de moltes circumstàncies complexes, que no són sempre d'ordre moral.

Per exemple, d'ordre higiènic. A El Salvador, Hongria, Dantzig, Alemanya, Letònia, Nicaragua, Holanda, Perú, Grècia i Luxemburg està *absolutament prohibida* l'entrada als menors d'una edat que oscilla dels tres anys (El Salvador) fins als disset (Luxemburg). Hem de creure que les mesures a què rem referència — excepte al Luxemburg — són d'ordre purament higiènic.

És precària aquesta legislació. Dels trenta-set països que tenen una ordenació jurídica sobre aquestes qüestions, n'hi ha vint-i-set que no reglamenten ni tutel·len la integritat física del noi. En canvi és molt més freqüent un tipus de control parcial que afecta ja el terreny espiritual.

Aquest control és generalment de tipus negatiu. S'exerceix per mitjà de comissions de censura que limiten les hores d'assistència a les ses-

sions de tarda; l'entrada, sense un acompanyant responsable; la prohibició absoluta d'assistir a determinats espectacles; la classificació — i declaració pública — de films en aptes i no aptes per a la joventut.

Això pel que fa referència a l'aspecte negatiu. Hi ha també la possibilitat d'exercir una tasca positiva. D'encoratjament — i fins i tot de creació — de films alligcnadors i educadors de la joventut. Aquesta tasca de formació dels esperits joves apareix com una urgència molt viva en la consciència dels governants d'avui. Tasca que cal realitzar tant amb l'eliminació de perills com amb l'exaltació de valors.

Posem com un exemple interessant l'article 157 del decret de 15 d'abril de 1926 que posseeix la legislació italiana. Segons aquest decret, "els nens i els adolescents dels dos sexes no podran presenciar les projeccions cinematogràfiques de caràcter passional o policíac que, segons el parer de la Comissió de Censura, puguin alterar llurs sentiments o corrompre llur ànima jovenívola". Aquesta és la part negativa. Heus ací la positiva: "Es consideraran molt adequades per a les representacions destinades a nois i a adolescents les pel·lícules que reproduueixin obres d'art, ciutats, paisatges, escenes històriques o costums nacionals, fets d'història natural, fenòmens i experiències científiques... o aquelles que contribueixin a exaltar la virtut cívica o religiosa, el caràcter sagrat de la llar, els afectes familiars, l'amor matern, l'esperit de sacrifici, els actes d'heroisme, o aquells la visió dels quals es tradueixi en l'esperit en un anhel de bondat, d'energia, de valor, de glòria."

NOTICIARI

EL CURS D'INTERCANVI

Tal com avançarem en el número anterior, ha estat inaugurat enguany l'intercanvi entre l'Institut-Escola i un grup de vint alumnes de segon ensenyament d'Hamburg, que — com comentem en l'article editorial — han passat un mes a la nostra ciutat acompanyats dels professors Sr. Kärner i Srta. Tittelbach.

Calia pensar a aprofitar aquesta visita perquè els nostres hamburguesos s'enduguessin la idea més completa possible de la nostra terra, del seu passat, de la seva actualitat cultural i política, de les seves possibilitats en

l'esdevenidor i harmonitzar aquest alligcnament amb la necessitat d'un perfeccionament de la llengua castellana, que constituïa una de les motivacions principals de la vinguda dels escolars alemanys a terres hispàniques. És atenent aquests punts de vista que fou estructurat el programa que donem a continuació, les lliçons del qual han estat donades en castellà, llengua que els escolars alemanys havien estudiat durant una sèrie de cursos i en la qual venien preparats per a entendre les conferències i àdhuc per sostenir una conversació i establir un diàleg al marge de les lliçons.

Però es feia a més a més necessària

— i el professorat de l'Institut-Escola en les sessions preparatòries d'aquesta visita sabé comprendre-ho tot seguit— una organització d'aquesta complexitat d'aspectes que calia fer veure als nostres hostes, per mitjà de la qual, aprofitant totes les possibilitats que la convivència entre ells ens oferia, mantingués sempre viu l'interès i no arribés a afeixugar-los amb un ensenyament excessivament carregat o detallista que pogués esborrar-se l'endemà d'abandonar la nostra ciutat.

El secret de reeixir-hi consistia, doncs, en l'execució del programa i potser encara més en la tasca que es realitzés al marge del programa.

Així, doncs, podem dir que les sessions o conferències s'han desenvolupat voltades d'una comunicació constant, tant o més interessant que elles mateixes, nascuda al redós de la convivència i de l'afecte a mesura que el tracte anava esdevenint més íntim i més familiar; la conversa en excursions i visites o entorn d'una taula, els comentaris de la vida quotidiana de la ciutat que se'ns oferia amb tota la seva complexitat d'aspectes durant els itineraris als monuments i a les col·leccions artístiques, la lectura de diaris prèviament organitzada per a les agradables tardes estivals de Vallvidrera; les dades que els alumnes procuraven obtenir del professorat de l'Institut-Escola amb mires a treballs especials per als seus estudis, la familiaritat adquirida a poc a poc amb les nostres coses, causa d'aquella profunda recança que els varen veure manifestar els que els acompanyaren en el moment de separar-se'n, tot allò que només podia donar un coneixement recíproc cada dia més intens, un afecte per aquells nous alumnes forasters que les vacances ens portaven, ja que ens havien elles mateixes separat dels nostres.

El programa es desenrotllà en la forma següent:

Dia 27 de juny: Preliminar. Dr. Estalella. El Director de l'Institut-Escola, amb paraules justes situà els alumnes alemanys davant el món desconegut que anava a revelar-se'ls durant la seva estada a la nostra ciutat. Féu remarcar sobretot que, al mateix temps que la vida hispànica que venien a veure des del nostre país esperàvem poder-los fer comprendre una realitat catalana que la nova situació democràtica d'Espanya feia des d'ara possible de manifestar amb un nou esplendor. A continuació el Sr. Nogués obrí el cicle dedicat a literatura espanyola amb una introducció general sobre aquest tema. La tarda fou destinada a la visita a l'Observatori Fabra. — 28 de juny: Introducció a la Morfologia Ibèrica, Sr. Candel Vila. Visita a la Universitat. — 30 de juny: El Poema del Cid, Sr. Nogués. Visita al Museu Martorell. — 2 de juliol: Fou dedicat al nostre Art Romànic; visita a aquesta secció del Museu Arqueològic i a l'Església de Sant Pau del Camp. — 4 de juliol: Lírica castellana dels segles XVI i XVII, Srta. Escofet. Visita al Poble espanyol. — 5 de juliol: La llengua catalana, Sr. Vergés. Excursió a Sant Cugat del Vallès. — 6 de juliol: Orígens de Catalunya, Sr. Bagué. Excursió a Sant Pere de Terrassa. — 7 de juliol: Visita a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. L'examen del nostre riquíssim fons documental produí l'admiració dels nostres hostes, els quals pogueren comprendre tota la seva labor gràcies a una explicació plena d'interès del Director de l'Arxiu, Sr. Ferran Valls i Taberner. — 8 de juliol: El teatre espanyol en els segles XVI i XVII, Srta. Escofet. Visita a la fàbrica de teixits Sert. — 9 de juliol: Expansió catalana a la Mediterrània, Sr. Bagué. Visita a la Secció

Gòtica del Museu Arqueològic. — 11 de juliol: La Literatura espanyola del segle XVIII, Sr. Díaz Plaja. Visita a la Universitat Industrial. — 12 de juliol: Ramon Llull, Srta. Casanova. Visita a Santa Maria de la Mar. — 13 de juliol: Literatura espanyola del segle XIX, Sr. Díaz Plaja. Seguidament fou visitada la Biblioteca de Catalunya, especialment la sala que conté la riquíssima Biblioteca Cervantes, on els escolars alemanys foren amplament informats del seu contingut pel Director de la Biblioteca, Sr. Jordi Rubió. — 14 de juliol: Literatura espanyola contemporània (la novel·la i l'assaig), Sr. Díaz Plaja. Visita a l'Escola de Mar, amb una interessant referència sobre el seu funcionament. — 15 de juliol: Literatura Catalana medieval, Srta. Serrallonga. Visita a l'Arxiu Històric de la Ciutat. — 16 de juliol: Literatura espanyola contemporània (la poesia), Sr. Díaz Plaja. Visita a la Sagrada Família. — 18 de juliol: El Consolat de Mar i les Cròniques, Sr. Bagué. — 19 de juliol: Fou dedicat per complet a una excursió a Montserrat, on els alumnes d'Hamburg pogueren admirar les bel·leses de la nostra muntanya i visitar la magnífica Biblioteca i Museus del Monestir. — 20 de juliol: Havia arribat el moment en què una llarga convivència feia possible una comprensió de les nostres coses per part dels nostres hostes. Aquesta fou la idea que presidí la sessió musical que els fou dedicada, per mitjà de la qual, com digué en el seu parlament el Sr. Llongueras, els oferíem un dels aspectes més íntims de la nostra ànima. La sessió consistí en un recital de cançons meravellosament interpretades per la Sra. Concepció Badia d'Agustí, acompanyada al piano pel Sr. Vallribera, i unes mostres dels nostres compositors, a càrrec del Sr. Cervera (pia-

no) i Xercavins (violí). Fou precedida d'una breu exposició de la música catalana popular i moderna pel Sr. Llongueras. — 21 de juliol: Calia destinar una sessió perquè els estudiants hamburguesos ens oferissin al seu torn una mica de l'esperit de la seva terra, i aconseguiren efectivament interessar-nos vivament amb una bella execució de balls populars alemanys i una excellent interpretació d'una peça còmica de Hans Sachs. — 22 de juliol: Fou dedicat a l'estudi del moviment nacional de Catalunya des de la seva iniciació amb la renaixença literària fins a l'albada d'una nova època de llibertat amb l'adveniment de la República. Al vespre tingué lloc un sopar de comiat, el final del qual es veié honorat amb l'assistència del President de Catalunya, Sr. Francesc Macià. El nostre President fou rebut amb efusives mostres de simpatia per part dels escolars i del professorat que els acompanyava i va adreçar als assistents paraules plenes d'entusiasme per l'obra de cultura, de pau i de justícia que la comunicació entre els pobles ha de fer possible. — L'endemà al matí, els escolars d'Hamburg empenien el retorn a Alemanya amb la sensació d'haver fet alguna cosa més que perfeccionar un idioma; havien après a estimar un poble i s'enduïen el goig de sentir-se compresos i estimats per aquest.

L'INSTITUT-ESCOLA AL CONGRES DE NIÇA

La representació del nostre Institut-Escola al Sisè Congrés de l'Associació Internacional de l'Educació Nova, celebrat a Niça els dies del 29 de juliol al 12 d'agost, recaigué per acord del Consell de Cultura de la Generalitat en el nostre Director, Sr. Josep Esta-

lella, el qual explanà el següent tema: "Orientació de la segona ensenyança catalana."

Concisament exposà la gravetat del problema del segon Ensenyament a Espanya i la solució que la "Junta para Ampliación de Estudios" hi dona a Madrid, l'any 1918, amb la creació de l'"Instituto-Escuela". Remarcà els defectes dels "Institutos Nacionales de 2.ª Enseñanza" i com havia intentat esmenar-los l'"Instituto-Escuela" de Madrid establint uns horaris d'acord amb les necessitats de l'infant i no amb les facilitats dels professors, adoptant un pla cíclic, de totes les matèries, el pas d'un curs a l'altre per decisió del professorat i sempre com a assaig, recomanant a tots els professors de prendre part als jocs, a les excursions, a la direcció, a l'ordre, a la disciplina exterior, limitant el nombre d'escolars a trenta, valorant la formació humana de l'infant i relegant a un pla inferior la tasca informativa, suplint els estímuls pel sentiment de responsabilitat, abolint la concepció rígida d'assignatura i sobretot donant la importància de classes als jocs, exercicis físics, treballs manuals, excursions i visites.

L'"Instituto-Escuela" de Madrid constituí, en efecte, una solució excellent del problema de l'ensenyament secundari a Espanya.

Exposat l'estat del segon ensenyament a Espanya i conegut l'assaig de Madrid, passà a parlar concretament de Barcelona i del nostre Institut-Escola. Del punt de vista català, remarcà com mai no s'havia vist la possibilitat d'organitzar un ensenyament secundari a Catalunya fins que la Generalitat rebia del Govern Central la missió de fundar un Institut-Escola a

Barcelona seguint els principis que havien servit de base al de Madrid, però adaptant-los a les necessitats de l'ensenyament a Catalunya i coordinant aquesta ensenyança amb les excellentes institucions d'ensenyament primari que sosté el Patronat Escolar de Barcelona.

A continuació donà a conèixer als congressistes els resultats obtinguts durant els cinc mesos escassos de curs, resultats que des d'ara ja es poden considerar com un èxit.

Integraven, amb el Director de l'Institut-Escola, la representació catalana en aquest Congrés d'Educació Nova, la Sra. Margarida Comas, Sra. Rosa Sensat de Ferrer, Sra. Josefa Herrera de Galí, Srta. Anna Rubies, la professora del nostre Institut-Escola Srta. Àngels Ferrer, Srs. Joaquim Xirau, Alexandre Galí, Fèlix Martí Alpera, els quals donaren les següents conferències: el Dr. Joaquim Xirau explanà el tema: "L'evolució de la Universitat a Catalunya"; la Sra. Margarida Comas dissertà sobre "La Normal de la Generalitat de Catalunya"; el Sr. Alexandre Galí i la Sra. Josefa Herrera de Galí exposaren la seva comunicació referent a "El bilingüisme a l'escola"; el Sr. Fèlix Martí Alpera, "Els Grups Escolars de Barcelona"; la Sra. Rosa Sensat de Ferrer, "Les escoles a l'aire lliure de Barcelona", i la Srta. Anna Rubies féu l'exposició detallada de les pel·lícules que es projectaren sobre l'Escola del Bosc, la de Vilajoana i les colònies escolars.

El públic que escoltà aquestes conferències era format per uns dos mil congressistes de tot arreu, que enaltiren complaguts la tasca que realitzen les institucions culturals de Catalunya.

L'I.-E. I L'ESCOLA D'ESTIU DE LA GENERALITAT

Ens és molt grat de remarcar la nostra complaença per la intervenció que ha estat assenyalada a elements de l'Institut-Escola dins les tasques de l'Escola d'Estiu, per a mestres, que ha organitzat l'Escola Normal de la Generalitat. Han estat designats per donar-hi cursos i conferències els professors de l'Institut-Escola Srs. Francesc Boqué, que desenrotllà un curs de Química en vint lliçons; Enric Bāgué, que ha explicat una sèrie de vint lliçons d'Història de Catalunya, encaminades a donar un resum complet i orgànic de la trajectòria social i cultural del nostre poble; Rafael Candel Vila, que ha fet una tasca utilíssima en les seves vint sessions sobre la formació dels museus escolars, interessant els mestres en la recerca de material d'experimentació per les seves escoles i en una col·laboració a l'obra dels museus de Ciències Naturals a Catalunya; Ernest Cervera, que tractà del tema "La gènesi de la melodia" ("La música a l'escola") en catorze lliçons; Jaume Busquets, que en les seves lliçons de dibuix als mestres ha fet observar la importància d'aquest exercici a l'escola i la seva utilitat no tan sols com a disciplina artística sinó com a instrument d'estudi d'altres matèries, i Guillem Díaz Plaja, que tractà, en quatre sessions, d'un tema tan interessant per a la nova educació com és el cinema, interessant els mestres tant en la seva transcendència estètica i social com en les seves possibilitats com a instrument pedagògic.

En el cicle de conferències de la Setmana Final, englobades sota el tema "L'Escola i les transformacions socials", ultra el Sr. Ventura Gassol,

conseller d'Instrucció pública de la Generalitat, el Dr. Serra Hunter, rector de la Universitat, el Dr. Joaquim Xirau, professor a la Facultat de Filosofia i Lletres i Director del Seminari de Pedagogia, el professor de la Universitat de Madrid Dr. García Morente i el de la Universitat de Tolosa M. J. Delvolvé, el Director de l'Institut-Escola, Dr. Josep Estalella, ha exposat l'orientació de l'ensenyament secundari a casa nostra iniciat amb el nostre Institut-Escola, els bells resultats que uns mesos de funcionament han donat quant a la formació educativa i cultural dels alumnes i la transcendència de l'idioma propi en l'obra d'ensenyament en països que, com el nostre, no ha estat més que aparentment bilingüe, ja que aquesta paraula ha encobert sempre un deficiència i tràgic alingüisme.

UN FILM DE L'I.-E.

La casa Kodak, S. A., envià un representant al nostre Institut-Escola per tal d'impressionar un film amb el seu aparell "Cine Kodak mod. K. 1.9". La pel·lícula, que comprengué diversos aspectes de les classes i dels jocs, fou molt celebrada quan — el dia 10 de juny — se'n féu la projecció davant de tots els nostres alumnes, i constitueix ara un document força interessant del primer curs de funcionament de l'Institut-Escola.

Agraïm a la casa Kodak, S. A., la fina deferència.

CENTENARI DE MARTÍ D'ARDENYA

A Tarragona, el diumenge, 21 d'agost, es celebrà el centenari de la mort de l'eminent químic i botànic Antoni de Martí i Franquès, vulgarment conegut per Martí d'Ardenya. De l'Ins-

titut-Escola, además del Director, el qual a la vetllada necrològica dissertà sobre el tema: "Martí, físic i meteoròleg", hi assistí el professor Sr. Bofarull. En un pròxim número parlarem de la interessant personalitat d'Antoni de Martí.

NECROLOGICA

La Direcció de l'Institut Escola té el sentiment de comunicar a professors i alumnes, i especialment als del

Puigmal, la sensible pèrdua d'aquell bon amic de Teyà, el Dr. Jacint Barre-
ra, a la casa del qual es va fer la primera excursió, fora de Barcelona, el 17 de febrer, quan la nostra Institució comptava a penes quinze dies d'existència. Tots recordaran el delit amb què aquell vellet, fort i entusiasta, ens atengué, i com ens descrivia els seus ocells i el seu hort, i el seu bosc, i ens parlava dels seus anys d'activitat universitària. Ara se'ns fa més viu el seu record. D. E. P.

L'INSTITUT-ESCOLA I LA PREMSA

Una vegada més l'Institut-Escola de la Generalitat de Catalunya ha de re-
graciar a la premsa barcelonina l'aten-
ció preferent amb què ve ocupant-se de
la seva actuació. L'estada dels estudiants
hamburguesos entre nosaltres ha estat un
nou motiu perquè aquesta atenció pren-
gués termes elogiosos per a nosaltres.
Remarquem també, agraïts, les informa-
cions gràfiques de *La Vanguardia* re-
produint un moment de descans dels
nostres hostes a la galeria de l'Institut-
Escola, i un aspecte de la festa de ba-
llets i cançons populars alemanyes amb
què ens obsequiaren.

L'Opinió del dia 18 d'agost publica,
signat per Francesc Serinyà, un interviu
amb el Dr. Josep Estalella, on el nostre
director explica la gestió de la Delegació
Catalana al Sisè Congrés Internacional
d'Educació Nova, de Nîça, i les seves im-
pressions personals sobre el Congrés. La
manca d'espai ens impideix publicar-lo
en aquest número. Per les mateixes raons
tampoc ens és possible de publicar un ar-
ticle aparegut damunt les pàgines de *La
Publicitat* on el nostre professor Sr. Can-
del Vila parla de l'ensenyament de la
Història Natural a l'Institut-Escola.

CURS 1932-33

MATRÍCULA PROVISIONAL

Les inscripcions provisionals per als estudis de segon ensenyament a l'Institut-Escola, s'admetran durant la segona quinzena de setembre, els dies hàbils, de deu a una del matí. Als que es matriculin per primera vegada se'ls recorda que l'edat mínima per a l'admissió és la d'onze anys.